

satt mig på den *f-en*, att jag ingenting fruktat, jag har satt mig i den ställning, att . . . Sätta på *fri f*, utsläppa ur fångelset. Vara på *fri f*, vara utsläppt ur *f*. Stå med ena *f-en* i grafven, ej hafva långt igen att lefva. — Ingår i åtskilliga sammansättningar, såsom: Menniskofot, Maus-, Qvinno-, Barnfot, Klumpfot, Plattfot, (fig.) Freds-, Krigs-, Myntfot, m. fl. — 2) Säges i samma mening äfv. om djur. En apa har två fötter, en häst, en ox, en bock fyra. Gå på fyra fötter, äfv. (fig.) gå på händer och fötter. Bildar en mängd sammansättningar, såsom: Häst-, Ox-, Kö-, Svin-, Bockfot m. fl., Fram-, Bakfot, Kråkfötter, &c. — 3) (fig.) a) Den del af vissa föremål, som är närmast intill marken. *F-en af ett träd, en byggnad, en mur, ett torn, ett berg, en klippa. Bo vid f-en af Alpena.* Har sammansättningen Bergsfot. — b) Den del af vissa husgerådssaker, som tjénar att uppehålla, bära dem. *Fötterna på ett bord, en stol, en säng, en gryta. F-en af en ljusstake, ett glas.* Ingår i flera sammansättningar, såsom: Bords-, Stols-, Säng-, Grytfot. — 4) Längdmått, som håller 12 tum (det vanliga måttet af en menniskofot). Har äfv. i plur. *fat. Tio fat lång, bred.* Hit höra sammansättningarna Kvadratfot, Kubikfot. — 5) Se *Versfot*. — 6) (bot.) Nedre delen af svampars frukthulle.

FOTA, v. a. 1. (fig.) Stödja, grunda. Konstrueras alltid med prep. *på*. *Delta påstående är f-d på dätiga grunder.* — *Syn. Se Grunda.* — *F. sig, v. r.* Stödja sig, grunda sig.

FOTANGEL, fótänngl, m. 2. pl. — *anglar*. 1) Benämning på ett slags trekantig jernredskap med fyra 3 tum långa spetsar, så ställda, att i alla lägen alltid en af dem står uppåt. Brukas i krig, att lägga på marken framför fältskansar, brescher, o. s. v., samt för öfrigt uti trädgårdar m. m. till tjufvars afhållande. — 2) Benämning på ett slags forntida stensättningar, som till formen likna fotanglar.

FOTABJELLE, fótobjälle, n. 4. sing. (gam. o. bibl.) Fotblad. *Från hjessan till f-t*, från hufvud till fot, från topp till tå.

FOTAFALL, m. 2. (föräldr. o. bibl.) Se *Fotfall*.

FOTARTILLERI, fótartilleri', n. 3. Artilleri, så inrättadt och anspändt, att det vid alla trupprörelser kan åtfölja fotfolket.

FOTBAD, n. 3. Det slags bad, då endast fötterna och benen upp till vadorna nedsättas uti ett ämbar eller en balja, som innehåller badvatten. Kallas äfv. Fotvatten. *Taga f.*

FOTBALJA, f. 1. Balja, som begagnas att taga fotvatten uti.

FOTBEKLÄDNAD, m. 3. Allmän benämning på hvarje slags beklädnad för fötterna, såsom skodon, sandaler, m. m.

FOTBLAD, n. 3. (anat.) Den öfre platta delen af fotryggen (se d. o.).

FOTBLOCK, n. 3. (skepp.) Hvarje i en jernring i däck fästade enskifveblock, hvarigenom en taljelöpare far.

FOTBOJA, f. 1. Boja (se d. o.) till fötternas fånglande. Kallas så till skillnad ifrån Handboja.

FOTBONAD, m. 3. Anstalt, hvarmed fötterna till skydd och bevaring vid hvarjehanda tillfällen förses, t. ex. då man binder tunna brädlappar under dem, när man på jakt vill vada i kärr, o. s. v.

FOTBRÅDE, n. 4. Bråde på en husgerådssak, ett bohagsting o. s. v., hvilket har sitt läge

på det ställe, der man vanligen håller fötterna eller har dem liggande, t. ex. för kusken på en vagn, i en säng, o. s. v.

FOTBUNKE, m. 2. pl. — *bunkar*. Se *Bunke*, 2.

FOTBÄCKEN, n. 3. Bäckan med fötter under. FOTDELAD, a. 2. (bot.) Så kallas ett fotnervigt blad, när delningarna gå ända ned till de divergerande hufvudnerverna.

FOTFALL, n. 3. En persons nedfallande för någons fötter, för att betyga sin vördnad och undergifvenhet.

FOTFALLEN, a. 2. neutr. — *et*. (fam.) 1) Som har svårt att stå på benen. — 2) Drucken.

FOTFOLK, n. 3. Krigsfolk, som strider till fots. Kallas äfv. Infanteri.

FOTFÄSTE, n. 4. 1) Fäste för foten eller fötterna, så att man står stadigt. *Få, hafva, förlora f.* Här kan man ej få *f*. — 2) Ställe, der man kan stå stadigt med foten. *Der är godt f.*

FOTGIKT, f. 3. Se *Podager*.

FOTGÅNGARE, m. 3. 1) En, som går till fots. — 2) Person, van att gå till fots. *Skall du åka eller gå? Jag åker helst, ty jag är ingen f.*

FOTHAMMARE, m. 2. pl. — *hamrar*. Se *Tellerhammare*.

FOTING, fötning, m. 2. Så kallas enheten i det föreslagna nya svenska decimalsystemet. Utgöres af kuben på en fots linie, motsvarande i rymd 5 kappar $1\frac{1}{4}$ kanna.

FOTISS, fötiss, m. 2. (i barnspråket) Liten fot.

FOTJERN, n. 3. (föga brukl.) Se *Fotboja*.

FOTJÄGARE, m. 3. (krigsv.) Jägare vid infanteriet. Kallas så till skillnad ifrån Hästjägare.

FOTKLUFVEN, a. 2. neutr. — *et*. (bot.) *F-et blad*, fotnervigt blad, till midten deladt.

FOTKLÄDE, n. 4. Kläde att torka fötterna med.

FOTKNEKT, m. 2. (föga brukl.) Knekt, som tjénar till fots. Detsamma som Infanterist.

FOTKNÖL, m. 2. Benämning på tvenne benknölar vid nedre ändan af benpipan på en menniska. Äfv. Vristknöl. *Inre f-en*, äfv. Inre Vristknölen kallad: den upphöjda och tillspetsade nedre ändan af skenbenets inre sida. *Yttre f-en*, äfv. Yttre Vristknölen kallad: den nedra, utvidgade, något plattade delen af Vadbenet. — *Syn. Ankel*.

FOTKYSS, m. 2. (föga brukl.) Kyss på foten.

FOTLAG, n. 3. 1) (anat.) Den del af foten, som har sitt läge mellan vristen och tårna och består af fem särskilda ben, *Fotlagsben* kallade. — 2) Se *Fotställning*.

FOTLED, m. 3. Leden, som förenar foten med benet på menniskor och djur.

FOTLIK, a. 2. (bot.) *F-t blad*, allmän benämning på fotnerviga, delade blad.

FOTLIKT, adv. (bot.) *F. deladt blad*, fotnervigt blad, deladt ända ned till de divergerande hufvudnerverna.

FOTLÖS, a. 2. (nat. hist.) Benämning på det slags fiskar, på hvilka bukfenorna aldeles saknas. Brukas mest substantivt i plur., för att beteckna en viss afdelning af fiskarna. *De f-a*.

FOTMAGASIN, fót -- si'n, n. 3. o. 5. Låda till förvaring af hvarjehanda resor, på bottnen af en vagn, der man håller fötterna.

FOTMATT, f. 1. (mindre brukl.) Matta, att gå eller hålla fötterna på. Kallas så till skillnad ifrån Bordmatta, Ljustaksmatta, m. fl.